

O registraciji čebelnjakov, premikih čebel in dnevniku veterinarskih posegov (II. del)

Članek je nadaljevanje prvega dela članka z istim naslovom, ki je bil objavljen v prejšnji številki 2/2024. V tem delu lahko preberete o dokumentih, ki jih potrebujete ob premikih čebel.

Alenka Jurić, UL VF Nacionalni veterinarski inštitut Enota Celje, alenka.juric@vf.uni-lj.si;
mag. Vida Lešnik, UL VF Nacionalni veterinarski inštitut Enota Maribor, vida.lesnik@vf.uni-lj.si

Pred vsakim premikom čebel si mora čebelar pridobiti veterinarsko potrdilo za promet čebel:

- Selijo se lahko čebelje družine, posamezne ali v premični prevoznici enoti, iz enega čebelnjaka oz. prostora v drug čebelnjak oziroma prostor. Premiki čebel so možni samo med registriranimi čebelnjaki (stalnimi čebelnjaki, začasnimi čebelnjaki, stojišči).
- Pri premikih čebel se registrska oznaka čebelnjaka ne seli, ostati mora na svojem mestu, četudi gre za premično prevoznico enoto.
- Premiki čebel so dovoljeni samo med območji, kjer ni ugotovljene hude gnilobe čebelje zalege, izjema so premiki čebel, ki so na paši, če so izpolnjeni določeni pogoji.
- Vsak premik čebel znotraj države mora spremljati veterinarsko potrdilo za promet čebel, ki ga mora priskrbeti čebelar, ki daje čebele v promet, pred vsakim premikom, ne glede na njegov namen (prodaja, karantena ali paša čebel idr.).
- Na veterinarskem potrdilu za promet čebel so osebni podatki o čebelarju, ki daje čebele v promet, in podatki o čebelnjakih glede na mesto odhoda in mesto prihoda čebel. Navedena sta tudi število čebeljih družin v prometu ter datum nameravanega premika. Te podatke poda čebelar v svoji izjavi, pri čemer se mora pred vsako izdajo potrdila prepričati, da pri čebeljih družinah ni znakov hude gnilobe čebelje zalege, kar s svojim podpisom tudi jamči. Čebelar se mora pred izdajo veterinarskega potrdila za promet čebel prepričati, da čebele niso bolne. Pozoren mora biti na znake tudi drugih bolezni (varoza, tropileloza, mali panjski hrošč, pohlevna gniloba čebelje zalege, akaroza idr. bolezni). Če sam tega ne more jamčiti, je priporočljivo, da zaprosi veterinarja NVI za klinični pregled čebel.
- Čebelar lahko pridobi veterinarsko potrdilo za promet čebel sam s pomočjo gesla v avtomatiziranem sistemu Siris, kjer vnese vse zahtevane podatke in si natisne potrdilo. Če tega ne uredi v avtomatiziranem sistemu, lahko pošlje nekaj dni pred nameravanim premikom čebel izpolnjen in podpisan obrazec »Promet čebel« pristojnemu veterinarju NVI, ki mu izda potrdilo za promet čebel.

Premik čebelje družine

Foto: Jernej Auguštin

- Izdano potrdilo za promet čebel izkazuje, da na območju čebelnjakov, kjer se izvaja premik čebel, ni ugotovljene hude gnilobe čebelje zalege. Priporočljivo je, da se čebelar dodatno, tik pred nameravanim začasnim premikom čebel na drugo lokacijo, pozanima pri pristojnem veterinarju NVI tudi o morebitnem sumu kužne bolezni na območju, kamor želi odpeljati čebele le začasno, zaradi katere bi kasneje, po uradni potrditvi bolezni, ne mogel odpeljati čebel z okuženega območja.
- Premik čebel mora čebelar opraviti najkasneje v sedmih dneh od dneva izdaje potrdila za promet čebel. Če premika ne opravi, mora najkasneje osmi dan od dneva izdaje potrdila pisno preklicati potrdilo pri pristojnem veterinarju NVI. Ta lahko veljavnost potrdila prekliče po uradni dolžnosti tudi že pred potekom njegove veljavnosti, če za to obstajajo tehtni razlogi.
- Vsa pridobljena potrdila za promet čebel je priporočljivo hraniti.
- Kopijo veterinarskega potrdila za promet čebel je priporočljivo izročiti kupcu čebel.
- Pri začasnih premikih čebel zaradi paše, karantene ali začasnih premestitev čebel iz drugih razlogov, mora čebelar kopijo potrdila za promet čebel obvezno namestiti takoj po prihodu na varnem in vidnem mestu na lokaciji začasnega čebelnjaka ali stojišča. Potrdilo naj bo nameščeno na način, da se ne poškoduje in da je dostopno pristojnim za nadzor.

- Čebelar, ki se ukvarja s prodajo čebel ali s prevozi čebel na pašo znotraj države, naj si zagotovi tudi občasne veterinarske preglede in preiskave čebeljih družin pri NVI.
- Ko gre za premik čebel izven države, si mora čebelar pred izdajo veterinarskega certifikata zagotoviti veterinarski pregled čebel pri NVI po dogovoru z uradnim veterinarjem UVHVVR.
- Vsak premik čebel mora biti zabeležen v registru premikov čebel Siris že pred opravljenim premikom. Premike čebel, ki jih čebelar sam ne more zabeležiti in zaključiti v avtomatiziranem sistemu s pridobitvijo potrdila o premiku, lahko uredi veterinar NVI le na podlagi čebelarjeve pisne in podpisane vloge. Potrdilo se vedno izda pred premikom, za nazaj tega ni možno urediti.
- Obrazci, ki se nanašajo na premike čebel, so na voljo na spletni strani: <https://www.vf.uni-lj.si/promet-s-čebelami>.

Čebelar, ki se ukvarja s prevozi čebel na pašo in želi pridobiti dovoljenje uradnega veterinarja za odhod z okuženega območja, mora izpolnjevati posebne zahteve:

Omejitve oziroma zahteve, ki se nanašajo na hudo gnilobo čebelje zalege:

- Čebelar si mora zgodaj spomladi, še pred začetkom paše, pridobiti pri pristojnem veterinarju NVI negativni izvid preiskave drobirja na spore *Paenibacillus larvae* od čebeljih družin v čebelnjaku, iz katerega se nameravajo čebele seliti na pašo. Drobir odvzame pristojni veterinar NVI na podlagi pisne vloge, ki mu jo pošlje čebelar v začetku leta, januarja ali najkasneje februarja.

- Če se kasneje med pašo te čebelje družine pojavijo na območju, kjer se ugotovi huda gniloba čebelje zalege, lahko čebelar na podlagi negativnega rezultata kliničnega pregleda čebel in pred tem pridobljenega negativnega izvida drobirja zaprosi pristojnega uradnega veterinarja UVHVVR za dovoljenje, da odpelje čebelje družine z okuženega območja.
- Uradni veterinar mu lahko dovoli z odločbo, da vrne čebele na območje, kjer ni kužne bolezni, kar mora čebelar urediti najkasneje v roku 48 ur od prejema odločbe.

Omejitve oziroma zahteve, ki se nanašajo na varozo čebel:

- Čebelar, ki želi odpeljati čebele na pašo izven območja 500 m od čebelnjaka, v katerem je bila ugotovljena varoza čebel, še pred obveznim veterinarskim kliničnim pregledom, mora pred premikom čebel pridobiti dovoljenje za odhod čebel od pristojnega veterinarja NVI. Na podlagi pisnega dovoljenja NVI lahko čebele odpelje. V takem primeru se klinični pregled čebel opravi po premiku čebel na novi lokaciji v predpisanem roku.

Čebelar, ki čebelari, mora poskrbeti, da je njegov čebelnjak v registru čebelnjakov aktiven, če je prišlo do sprememb, mora o teh pisno obvestiti UVHVVR, in če ne čebelari, mora poskrbeti za uradno ukinitve čebelnjaka:

- Dogaja se, da čebelar nemoteno čebelari in ne ve, da je čebelnjak uradno ukinjen, saj ima še vedno registrsko oznako čebelnjaka. Vzrok za to je lahko napaka v sistemu ali nepravočasno sporočanje stanja števila čebeljih družin. V takem primeru mora čebelar registrsko oznako vrniti na Siris in čebelnjak na novo registrirati. Izpolniti mora novo vlogo za vpis čebelnjaka v register, na podlagi katere bo prejel novo registrsko oznako z novo registrsko številko čebelnjaka.

Prevoz čebel na pašo

Register čebelnjakov

Uporabnik: _____ Datum: 19.2.2024

Zaprosim za POTRDILO za premik čebel znotraj države

1. IZJAVA ČEBELARJA

Podpisani: _____ Tel: _____

Naslov: _____

Namen:

☐ sezonska paša ali zimovanje,

☐ prodaja/oddaja čebelje družine,

☐ premik med lastnimi čebelnjaki

Število družin, ki se premikajo: _____

Predvideni datum premika: _____

Premik z lokacije:

Izberi št. čebelnjaka	Domače ime	XY	Status
☐			
☐			
☐			
☐			
☐			

Na naslednjo lokacijo:

Čebelnjak/Stojšče: _____ (Št.) _____ (Registracija zač. čebelnjaka)

Čebelnjak ni registriran, vnesite katastrske podatke.

Šifra k.o.: _____ Št. parcele: _____

Ime k.o.: _____ Koordinate XY: _____

Potjujem, da čebele v navedenem čebelnjaku ne kažejo znakov značilnih za hudo gnilobo čebelje zalege – Pestis apium)

V kolikor premik ni opravljen v sedmih dneh, je potrebno potrdilo preklicati, v nasprotnem primeru se šteje, da je bil premik opravljen.

Potjujem, da so vsi navedeni podatki točni

Datum: 19.2.2024 Podpis čebelarja: _____

IZPIS POTRDILO O PREMIKU Počisti

Obrazec premika čebel v registru

- Če pride do spremembe v lastništvu stalnega čebelnjaka, pri čemer ostane čebelnjak na istem mestu, morata oba čebelarja, stari in novi lastnik čebelnjaka, urediti prenos lastništva tudi v osrednjem registru čebelnjakov pri Sirisu. Novi lastnik čebelnjaka izpolni in podpiše obrazec za vpis čebelnjaka v register in priloži podpisano izjavo starega lastnika čebelnjaka, da se strinja s prenosom lastništva. Registrska številka čebelnjaka se ne spremeni in ostane na čebelnjaku.
- Če čebelar izgubi registrsko oznako čebelnjaka, mora poskrbeti za kopijo registrske številke čebelnjaka pri Sirisu.
- Ko čebelar ne more ali ne želi več čebelariti, mora odjaviti čebelnjak, pri čemer mora poslati svojo pisno podpisano izjavo, vključno z registrsko oznako čebelnjaka v osrednji register čebelnjakov Siris. Paziti pa mora, da ne ukine čebelnjaka pred prodajo čebel. V primeru nameravane prodaje čebel mora najprej poskrbeti za veterinarsko potrdilo za promet čebel in po opravljenem premiku čebel ukiniti čebelnjak.

Čebelar si mora takoj po opravljenem vpisu v register čebelnjakov priskrbiti dnevnik veterinarskih posegov (DVP) in skrbeti za pravočasne podatke v dnevniku:

- Če je na gospodarstvu več čebelnjakov oziroma več lastnikov čebelnjakov, so podatki o vseh čebelnjakih in njihovih lastnikih istega KMG-MID-a v enem skupnem dnevniku DVP.
- Čebelar uredi DVP pri pristojnem veterinarju NVI. Dnevnik veterinarskih posegov je uradni veterinarski

dokument, ki je lahko navadni zvezek v vezani obliki z oštevilčenimi listi, v katerem so navedeni osebni podatki o imetniku čebelnjaka in njegovih čebelnjakih, podatki o pristojni območni NVI Enoti in veterinarju, ki opravlja koncesijsko dejavnost na področju zdravstvenega varstva čebel, ta tudi uradno potrdi dnevnik s svojim podpisom in žigom.

- Čebelar mora skrbeti za pravočasnost podatkov v dnevniku veterinarskih posegov in zagotoviti sledljivost. Poleg obvezne evidence o uporabi zdravil, za katera mora poskrbeti čebelar, morajo biti tudi spremembe, kot so podatki o registrskih številkah čebelnjakov in njihovih lastnikih, zabeležene in potrjene pri NVI.
- Dnevnik mora čebelar predložiti veterinarju pri vsakem nakupu zdravil in ob drugih veterinarskih storitvah. Veterinar zabeleži in potrdi v dnevniku spremembe skladno s podatki v registru čebelnjakov, vpiše podatke o opravljeni storitvi, kliničnem pregledu in preiskavah ter odvzetih vzorcih in podatke o izdanem zdravilu, vključno s pisnim navodilom za uporabo zdravila.
- Oseba, ki je opravila zdravljenje čebel, mora v dnevnik sproti vpisati vse zahtevane podatke o nakupu in uporabi zdravil. Obvezni podatki so: številka čebelnjaka, v katerem je bilo opravljeno zdravljenje čebel, število zdravljenih čebeljih družin, namen zdravljenja, kje je bilo zdravilo kupljeno, datum zdravljenja (od–do), ime in količina porabljenega zdravila oziroma odmerka, način zdravljenja, karencja in podatki o odpadu varoj, pa tudi o sumu morebitnih neželenih učinkov (odmrtje čebel ali matic, ostanki zdravil v medu, koga je čebelar obvestil itd.).
- Točnost vpisanih podatkov se izkazuje z osebnim podpisom osebe, ki je zabeležila podatke v dnevniku. S tem se zagotavljajo sledljivost uporabe zdravil pri čebelah, zdravstveno varstvo čebel in varni čebelji pridelki.
- Ko potrebuje čebelar nov dnevnik veterinarskih posegov, ga mora predložiti v potrditev veterinarju NVI skupaj s starim dnevnikom, ki ga veterinar zaključi. Dnevnik veterinarskih posegov mora čebelar hraniti skrbno, da ostane čist in urejen tudi potem, ko neha čebelariti, najmanj pet let po zadnjem vpisu v dnevnik. 🍯

Viri:

- Pravilnik za ugotavljanje, zatiranje, obveščanje in preprečevanje hude gnilobe čebelje zalege (Uradni list RS, št. 10/20, 61/20).
- Pravilnik o ukrepih za ugotavljanje, zatiranje in preprečevanje varoze čebel (Uradni list RS, št. 21/20).
- Pravilnik o označevanju čebelnjakov in stojišč (Uradni list RS, št. 117/08, 55/13, 92/15).
- Pravilnik o sledljivosti prometa in uporabe ter shranjevanju veterinarskih zdravil (Uradni list RS, št. 38/09).